

Informace ze zdravotnictví Jihočeského kraje

Ústavu zdravotnických informací a statistiky
České republiky

České Budějovice
22.9.2006

15

Chirurgická péče - činnost v Jihočeském kraji v roce 2005

Surgical Service - Activity in the Jihočeský Region in 2005

Souhrn

Informace ze zdravotnictví kraje o chirurgické péči v Jihočeském kraji za rok 2005 obsahuje údaje o ambulantní péči z oblasti sítě zdravotnických zařízení, personálního zajištění, činnosti včetně úrazovosti a také základní ukazatele lůžkové péče nemocnic. Údaje jsou členěny podle druhu zdravotnického zařízení, území a podle jednotlivých oborů.

Summary

Information on health service activity in the branches of surgery in the Jihočeský region in 2005 contains data about out-patient care from area of health service network, personnel capacity, activity including statistics of injuries, and also basic indicators of in-patient care in hospitals. Data are presented by type of health establishment, territory and by particular branches of surgery.

Do chirurgických oborů se kromě samostatné chirurgie řadí také dětská chirurgie, hrudní chirurgie, cévní chirurgie, neurochirurgie, plastická chirurgie, léčba popálenin, korektivní dermatologie, kardiouchirurgie, traumatologie a ortopedie. V Jihočeském kraji nejsou provozovány jako samostatná pracoviště obory hrudní chirurgie, léčba popálenin a korektivní dermatologie.

Ambulantní péče

V roce 2005 odevzdalo v kraji výkaz o činnosti v oboru chirurgie 100 ambulantních pracovišť (o 8 více než v předešlém roce). Z tohoto počtu bylo 48 chirurgických ambulancí (včetně 5 ambulancí cévní chirurgie), 1 neurochirurgická ambulance, 10 ambulancí plastické chirurgie, 1 kardiouchirurgie, 3 traumatologie a 37 ambulancí ortopedických. Proti předcházejícímu roku přibýly nové ambulance především v plastické chirurgii (+3), k nárůstu došlo také v ortopedii (+3) a v chirurgii (+2).

K 31. 12. 2005 pracovalo v ambulantní péči chirurgických oborů celkem 97,57 lékařů a 157,31 zdravotnických pracovníků nelékařů s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu (dále jen ZPBD). Meziročně se zvýšil jak celkový počet lékařů (o 4 %), tak i ZPBD (o 9,6 %). V ambulantních částech lůžkových zdravotnických zařízení pracovalo 39 % z celkového počtu lékařů v ambulantní péči chirurgických oborů. V přepočtu na obyvatele zůstává stejně jako v minulých letech celkový počet lékařů ve srovnání s republikovým ukazatelem podprůměrný.

Celkový počet ošetření - vyšetření (dále jen ošetření) se meziročně zvýšil o 3,9 %. Z hlediska jednotlivých oborů došlo při porovnání s rokem 2004 k největšímu relativnímu nárůstu počtu provedených ošetření v plastické chirurgii (o 14 %) a v traumatologii (o 9 %), naopak k výraznému poklesu počtu provedených ošetření došlo v kardiouchirurgii (o 18 %). Nejvíce zatížení, měřeno počtem provedených ošetření, byli lékaři v oboru traumatologie; lékař traumatolog v průměru

provedl 49,7 ošetření za den¹⁾. Nejnižší průměrný počet ošetření za den připadl na plastické chirurgie (10,7 ošetření na lékaře a den).

V rámci statistického zjišťování jsou od roku 2005 nově sledovány jednodenní chirurgie; při nich je pacientovi proveden chirurgický zákrok a je propuštěn domů v době kratší než 24 hodin. Protože se jedná o nově sledovaný ukazatel, jeho validita může být touto skutečností ovlivněna.

Počet léčených pacientů (neboli první ošetření pacienta v roce) meziročně nepatrně vzrostl (o 0,7 %). Počet léčených pacientů se mírně zvýšil v plastické chirurgii a ortopedii, mírně poklesl v traumatologii, k relativně výraznějšímu poklesu došlo v kardiochirurgii (o 16,7 %).

Počet úrazů se ve srovnání s minulým rokem mírně zvýšil. Úrazy tvořily 41 % prvních ošetření. Ze všech úrazů se plná čtvrtina stala dětem do 14 let. Téměř každý pátý úraz byla zlomenina, u dětí byl podíl zlomenin vyšší (27 % všech úrazů). Ze sledovaných příčin úrazů jsou nejrizikovější sportovní aktivity, které byly v posledních letech příčinou necelé pětiny všech úrazů. Potěšující skutečností je snížení počtu dopravních úrazů (o 10 %). U dětí tvořily sportovní úrazy třetinu a úrazy ve škole téměř pětinu všech jejich úrazů. Počet dopravních úrazů u dětí poklesl proti předchozímu roku o 14 %.

Lůžková péče

Lůžková péče v chirurgických oborech byla v kraji zajištěna stejně jako v předcházejícím roce na 15 odděleních nemocnic. Oddělení neurochirurgické, kardiochirurgické a traumatologické je pouze v Nemocnici České Budějovice, a.s., tudíž slouží obyvatelům celého kraje. V kraji nebylo lůžkové oddělení hrudní a dětské chirurgie, plastické chirurgie, léčby popálenin a korektivní dermatologie, což neznamená, že by tato péče vůbec nebyla poskytována, ale je zahrnuta pod oddělení chirurgická.

V chirurgických oborech v lůžkové péči pracovalo 111,05 lékařů (meziroční pokles o 9,3 %) a 547,33 ZPBD (meziroční pokles o 3,6 %). Nejvíce se snížil počet lékařů u chirurgie (téměř o 7 lékařů) a kardiochirurgie (o 5 lékařů). Počet ZPBD se nejvíce snížil u ortopedie (o 9,5 pracovníků). Lůžková kapacita na konci roku se proti minulému roku snížila (o 2 lůžka), tento pokles je ale vzhledem k celkovému počtu 851 lůžek zanedbatelný. Celkem bylo hospitalizováno 32 176 osob, což je o 3 % méně než v roce 2004. Obecně platí, že v kardiochirurgii umírá více hospitalizovaných pacientů než u ostatních chirurgických oborů. V Jihočeském kraji se nemocniční letalita v kardiochirurgii proti roku 2004 zvýšila a byla 2,5krát vyšší než nemocniční letalita v tomto oboru na republikové úrovni (kraj 62,6 promile, ČR 25,5 promile).

Zpracovaly: RNDr. Marie Kletečková a Hana Korbelová

ÚZIS ČR, Jihočeský krajský odbor, Žižkova 12/ 309, 370 01 České Budějovice

tel.: 387 718 347

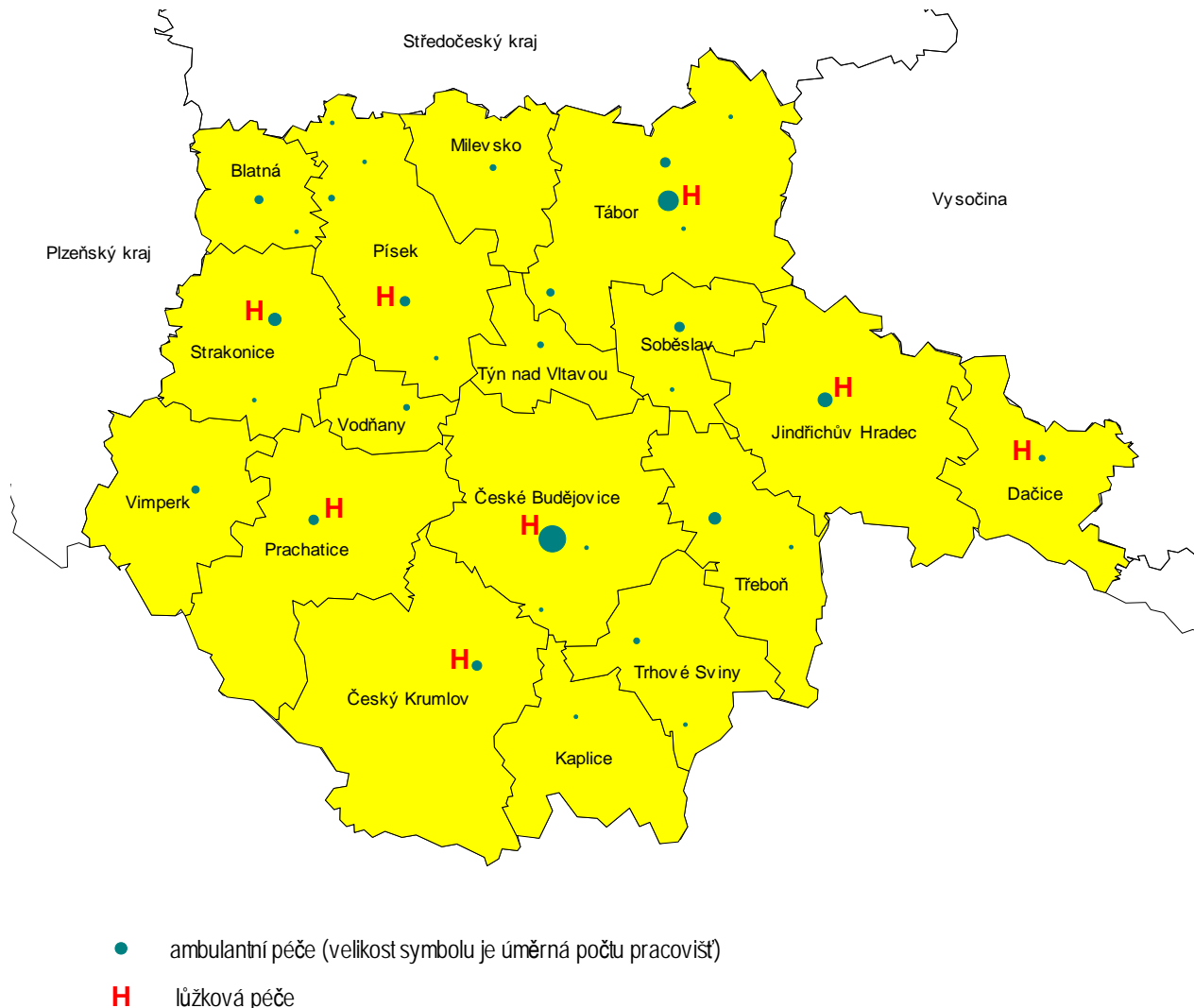
e-mail: holomelova@uzis.cz, <http://www.uzis.cz>

Poznámky:

- a) Činnost chirurgických pracovišť je statisticky sledována prostřednictvím výkazu o ambulanci činnosti zdravotnického zařízení pro obor chirurgie a prostřednictvím výkazu o lůžkovém fondu zdravotnického zařízení. Oba druhy výkazů jsou součástí Programu statistických zjišťování Ministerstva zdravotnictví ČR. Formuláře výkazů a pokyny pro jejich vyplnění jsou vystaveny na internetových stránkách www.uzis.cz (NZIS / Výkazy 2005). Informace o chirurgické péči v předchozích letech jsou rovněž dostupné na internetových stránkách ústavu v části Rychlé informace.
- b) U ambulanci péče za rok 2005 byla návratnost výkazů 99,0 %. Nebyl odevzdán výkaz za jednu ambulanci v okrese Prachatice a údaje o tomto pracovišti nebyly proto zahrnuty do údajů o ambulanci péči. Vzhledem k neodevzdanému výkazu mohou být hodnoty týkající se ambulanci péče nižší než skutečné. U lůžkové péče jsou zahrnuty údaje za všechna zdravotnická zařízení.
- c) Všude, kde se uvádějí počty pracovníků, se jedná o přepočtené počty, tj. o součty úvazků včetně smluvních pracovníků.
- d) Členění do okresů vychází z umístění sídla zdravotnického zařízení vykazujícího činnost, ne z trvalého bydliště pacienta.

¹⁾ za předpokladu 220 pracovních dnů v roce 2005

**Mapa poskytovatelů chirurgické péče
s vyznačením správních obvodů obcí s rozšířenou působností
(stav k 31. 12. 2005)**

Poznámka:

Na mapě je znázorněna síť obcí, ve kterých se nacházela zdravotnická zařízení včetně detašovaných pracovišť, kterých bylo 33. Počet míst poskytovatelů zdravotnické péče v mapě je vyšší než v tabulce Zajištění chirurgické ambulanti péče podle druhu zdravotnických zařízení resp. podle území, protože v tabulce jsou uvedeny počty právních subjektů bez detašovaných pracovišť.

Značky v tabulkách:

- Ležatý křížek (x) znamená, že zápis není možný z logických důvodů.
- Ležatá čárka (-) na místě čísla značí, že se jev nevyskytoval.
- Nula (0,0) znamená, že se jev vyskytl, ale hodnota vypočteného ukazatele je menší než polovina jednotky použité v tabulce.

Zajištění chirurgické ambulantní péče podle druhu zdravotnických zařízení a oborů

1/2

Druh zdravotnického zařízení	Počet ZZ a pracovišť	Počet pracovníků ¹⁾		Počet jednodenních chirurgií	Počet ošetření (vyšetření)			
		lékaři	ZPBD ²⁾		celkem	v tom (v %)		
						první ošetření	konsiliární vyšetření	kontrolní vyšetření
Chirurgické obory celkem								
Ambulantní část lůžkových ZZ	31	38,12	86,63	2 963	343 200	48,1	6,0	45,8
Samostatné ordinace lékařů specialistů	63	54,07	63,70	6 090	349 668	41,7	2,3	56,0
Ostatní ambulantní zařízení	6	12,42	6,98	179	29 932	48,3	2,6	49,1
Celkem	100	97,57	157,31	9 232	722 800	45,0	4,1	50,9
Chirurgie ³⁾								
Ambulantní část lůžkových ZZ	13	20,66	51,23	2 762	171 916	47,6	6,2	46,2
Samostatné ordinace lékařů specialistů	32	30,87	37,58	4 888	205 994	42,3	2,5	55,3
Ostatní ambulantní zařízení	3	3,05	4,05	-	23 816	41,2	2,6	56,3
Celkem	48	54,58	92,86	7 650	401 726	44,5	4,1	51,4
Neurochirurgie								
Ambulantní část lůžkových ZZ	1	0,60	0,60	-	4 700	0,0	21,4	78,5
Samostatné ordinace lékařů specialistů	-	-	-	-	-	x	x	x
Ostatní ambulantní zařízení	-	-	-	-	-	x	x	x
Celkem	1	0,60	0,60	-	4 700	0,0	21,4	78,5
Plastická chirurgie								
Ambulantní část lůžkových ZZ	-	-	-	-	-	x	x	x
Samostatné ordinace lékařů specialistů	9	6,35	8,67	884	13 980	41,1	0,7	58,3
Ostatní ambulantní zařízení	1	1,63	2,23	-	4 837	85,3	-	14,7
Celkem	10	7,98	10,90	884	18 817	52,4	0,5	47,1
Kardiochirurgie								
Ambulantní část lůžkových ZZ	1	2,00	3,00	-	6 566	12,7	3,7	83,7
Samostatné ordinace lékařů specialistů	-	-	-	-	-	x	x	x
Ostatní ambulantní zařízení	-	-	-	-	-	x	x	x
Celkem	1	2,00	3,00	-	6 566	12,7	3,7	83,7

Zajištění chirurgické ambulantní péče podle druhu zdravotnických zařízení a oborů

2/2

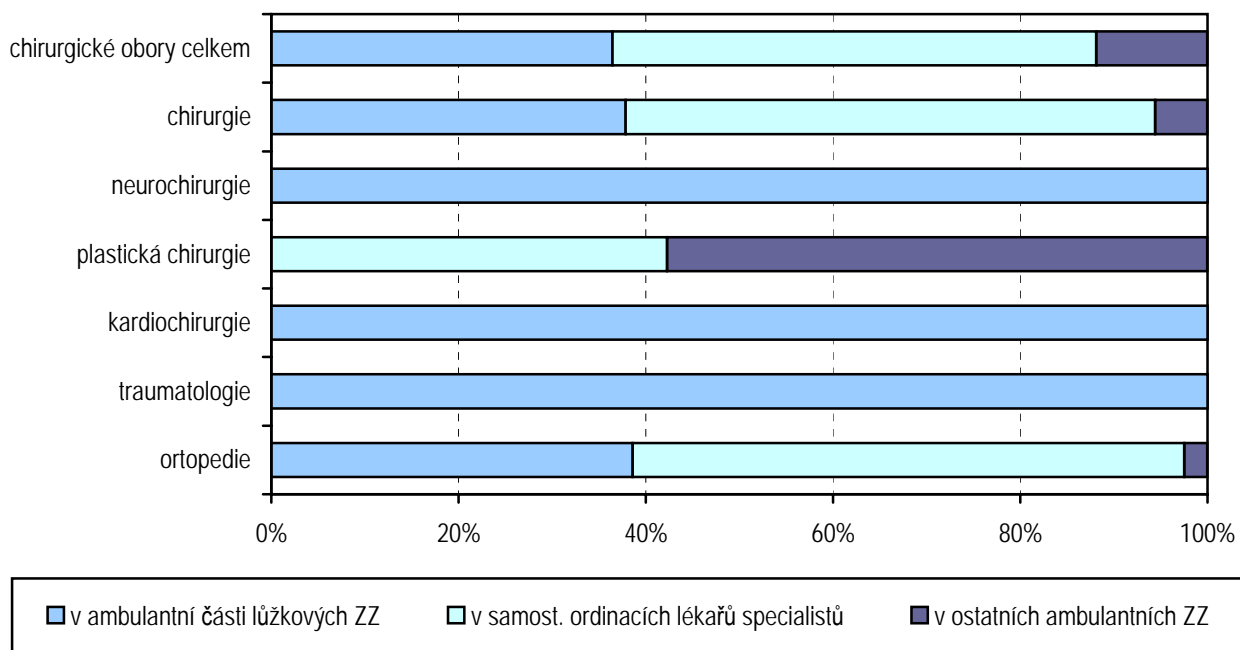
Druh zdravotnického zařízení	Počet ZZ a pracovišť	Počet pracovníků ¹⁾		Počet jednodenních chirurgií	Počet ošetření (vyšetření)			
		lékaři	ZPBD ²⁾		celkem	v tom (v %)		
						první ošetření	konsiliární vyšetření	kontrolní vyšetření
Traumatologie								
Ambulantní část lůžkových ZZ	3	3,82	13,70	-	41 759	51,3	6,4	42,2
Samostatné ordinace lékařů specialistů	-	-	-	-	-	x	x	x
Ostatní ambulantní zařízení	-	-	-	-	-	x	x	x
Celkem	3	3,82	13,70	-	41 759	51,3	6,4	42,2
Ortopedie								
Ambulantní část lůžkových ZZ	13	11,04	18,10	201	118 259	51,7	5,1	43,2
Samostatné ordinace lékařů specialistů	22	16,85	17,45	318	129 694	40,9	2,2	56,9
Ostatní ambulantní zařízení	2	0,70	0,70	179	1 279	40,3	13,3	46,4
Celkem	37	28,59	36,25	698	249 232	46,0	3,7	50,3

¹⁾ součet úvazků včetně smluvních

²⁾ ZPBD - zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu dle zákona č. 96/2004 Sb., o nelékařských zdravotnických povoláních § 5 - § 21

³⁾ včetně dětské a cévní chirurgie

Skladba lékařů chirurgických oborů podle druhu zdravotnického zařízení

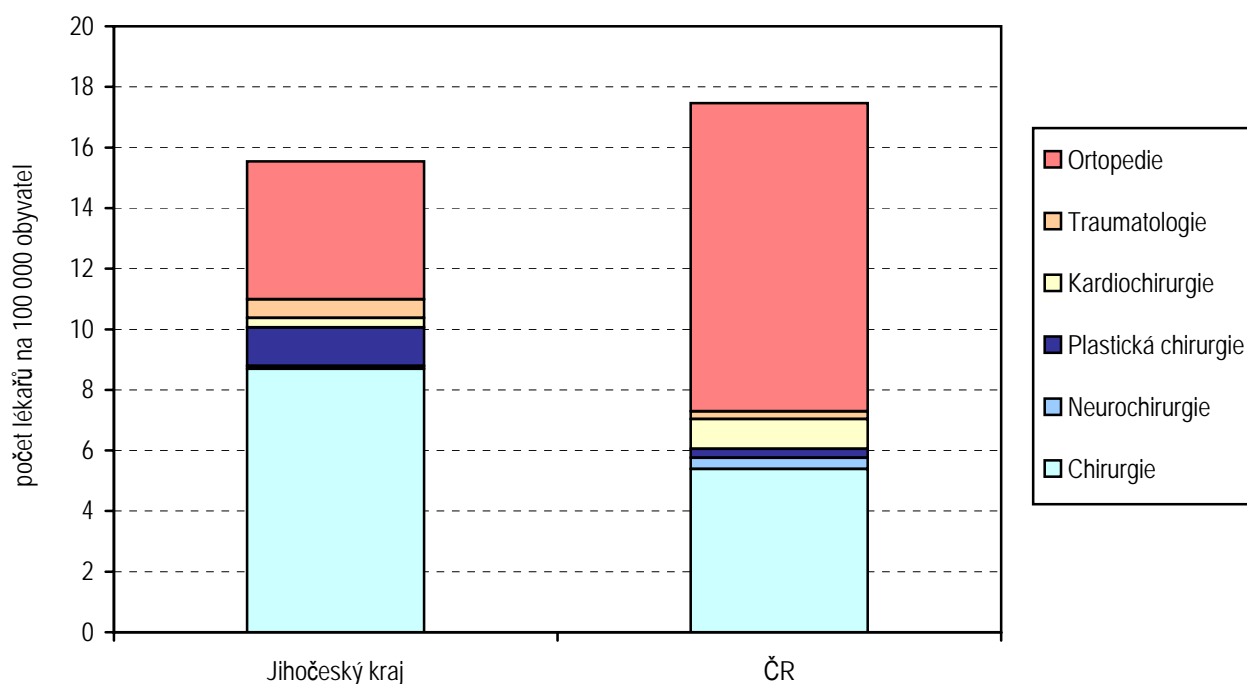
Zajištění chirurgické ambulantní péče podle území

Území (okresy, kraj, ČR)	Počet ZZ a praco- višť	Počet pracovníků ¹⁾		Počet jedno- denních chirurgií	Počet ošetření (vyšetření)				Počet ošetření na 1 lékaře
		lékaři	ZPBD ²⁾		celkem	v tom (v %)			
						první ošetření	konsiliární vyšetření	kontrolní vyšetření	
České Budějovice	32	34,63	50,63	5 281	238 731	45,4	4,4	50,2	6 894
Český Krumlov	6	5,59	7,09	331	46 942	41,9	3,2	55,0	8 397
Jindřichův Hradec	19	14,05	24,20	142	87 210	47,5	4,0	48,5	6 207
Písek	6	7,70	17,55	64	87 197	39,9	9,6	50,5	11 324
Prachatice	6	5,05	7,60	2 566	40 098	55,8	0,7	43,5	7 940
Strakonice	13	9,38	15,59	-	91 926	44,4	2,7	52,9	9 800
Tábor	18	21,17	34,65	848	130 696	44,3	2,3	53,4	6 174
Jihočeský kraj	100	97,57	157,31	9 232	722 800	45,0	4,1	50,9	7 408
ČR	1 642	1 789,87	2 955,59	100 301	13 047 738	40,9	4,6	54,6	7 290

¹⁾ součet úvazků včetně smluvních

²⁾ ZPBD - zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu dle zákona č. 96/2004 Sb., o nelékařských zdravotnických povoláních § 5 - § 21

Lékaři zajišťující ambulantní péči v přepočtu na obyvatele v roce 2005

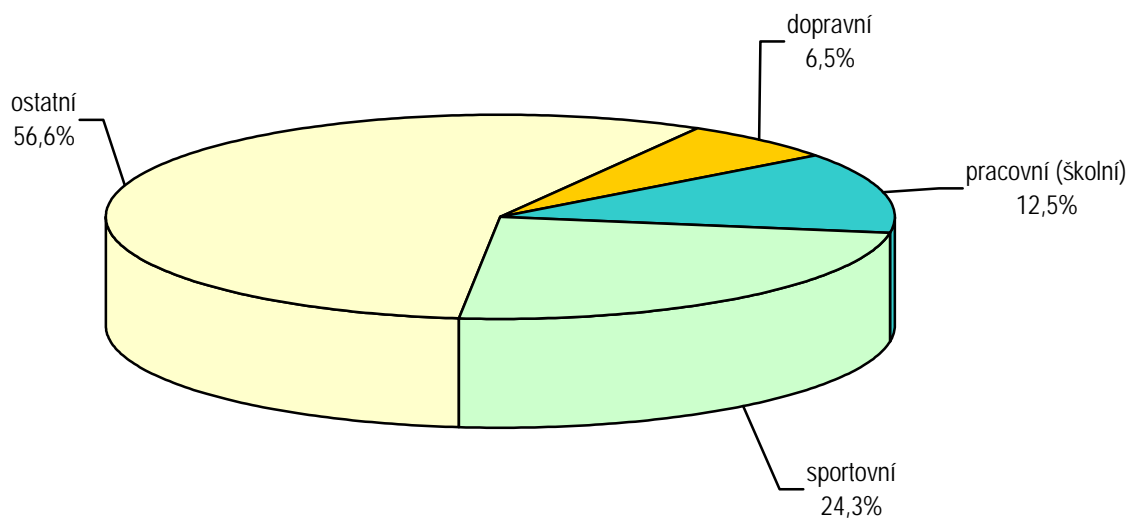

Počet ambulantně ošetřených úrazů

Oddělení a pracoviště zdravotnického zařízení	Úrazy							
	celkem	na 10 tis. obyvatel	z toho u dětí		v tom ošetřeno (v %)			
			celkem	na 10 tis. dětí	v ambulantní části lůžkových zdravotnických zařízení	v samostat. ordinacích lékařů specialistů	v ostatních ambulantních zdravot. zařízeních	
Chirurgie ¹⁾	82 022	1 308,65	20 858	2 209	51,6	45,4	3,0	
Neurochirurgie	-	-	-	-	x	x	x	
Plastická chirurgie	586	9,35	99	10	-	100,0	-	
Kardiochirurgie	-	-	-	-	x	x	x	
Traumatologie	20 746	331,00	5 251	556	100,0	-	-	
Ortopedie	28 632	456,82	7 663	811	77,1	21,9	1,0	
Chirurgické obory	v kraji	131 986	2 105,83	33 871	3 587	64,5	33,4	2,1
	ČR	1 841 339	1 799,22	449 409	2 968	62,0	32,3	5,7

¹⁾ včetně dětské a cévní chirurgie

Skladba ambulantně ošetřených úrazů v chirurgických oborech v Jihočeském kraji v roce 2005

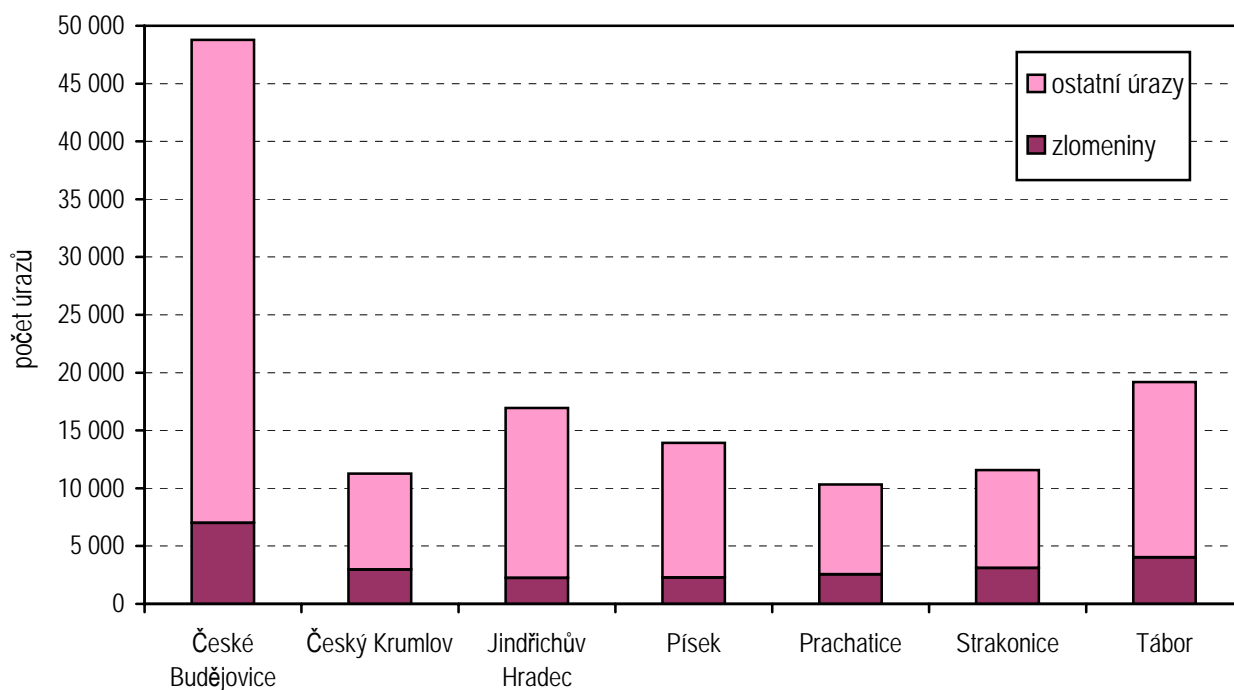
Poznámka: Vlivem zaokrouhlovacích chyb nemusí být součet v grafu přesně 100,0 %.

Počet ambulantně ošetřených zlomenin

Oddělení a pracoviště zdravotnického zařízení		Zlomeniny						
		celkem	na 10 tis. obyvatel	z toho u dětí		v tom ošetřeno (v %)		
				celkem	na 10 tis. dětí	v ambulantní části lůžkových zdravotnických zařízení	v samostat. ordinacích lékařů specialistů	v ostatních ambulantních zdravot. zařízeních
Chirurgie ¹⁾	18 027	287,62	6 888	729	43,4	54,3	2,3	
Neurochirurgie	-	-	-	-	x	x	x	
Plastická chirurgie	63	1,01	16	2	-	100,0	-	
Kardiochirurgie	-	-	-	-	x	x	x	
Traumatologie	1 751	27,94	1 053	112	100,0	-	-	
Ortopedie	4 298	68,57	1 196	127	74,2	23,5	2,4	
Chirurgické obory	v kraji	24 139	385,14	9 153	969	52,8	45,0	2,2
	ČR	467 929	457,23	120 392	795	63,1	31,0	5,8

¹⁾ včetně dětské a cévní chirurgie

Počet úrazů v chirurgických oborech podle okresů v roce 2005

Využívání lůžkového fondu a zatížení zdravotnických pracovníků na chirurgických odděleních v kraji

Ukazatel	Chirurgie ¹⁾	Neuro- chirurgie	Kardio- chirurgie	Traumato- logie	Ortopedie
	Kraj				
Počet oddělení	8	1	1	1	4
Počet pracovníků ²⁾					
lékaři	60,70	6,40	9,00	14,90	20,05
ZPBD ³⁾	284,63	21,40	87,00	65,00	89,30
sestra ³⁾ u lůžka	247,63	18,40	69,00	62,00	57,30
ZPOD ³⁾	79,62	4,00	12,00	23,00	30,00
Průměrný počet lůžek	548,74	26,00	43,00	81,25	153,00
Průměrný denní stav obsazených lůžek					
celkem	402,9	23,3	26,9	60,7	117,2
na 1 lékaře	6,6	3,6	3,0	4,1	5,8
na 1 sestru ³⁾ u lůžka	1,6	1,3	0,4	1,0	2,1
Počet lékařů na 100 lůžek	11,10	24,62	20,93	18,17	13,10
Počet ZPBD ³⁾ na 100 lůžek	52,03	82,31	202,33	79,27	58,37
Počet hospitalizovaných	19 131	1 464	815	4 448	6 318
Nemocniční letalita	16,5	3,4	62,6	4,3	2,4
Využití lůžek ve dnech	268,0	326,5	228,2	272,4	279,6
Průměrná ošetrovací doba	7,7	5,8	12,1	5,0	6,8
Prostoj lůžek ⁴⁾	2,4	0,7	7,0	1,7	1,9

¹⁾ včetně cévní chirurgie

²⁾ součet úvazků

³⁾ zdravotničtí pracovníci dle zákona č. 96/2004 Sb.:

ZPBD - zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu (§ 5 - § 21)

sestra - všeobecné sestry a porodní asistentky (§ 5 - § 6)

ZPOD - zdravotničtí pracovníci nelékaři pod odborným dohledem nebo přímým vedením (§ 29 - § 42)

⁴⁾ ve dnech na 1 hospitalizovaného z lůžek schopných provozu

Seznam nemocnic s lůžkovým chirurgickým oddělením v kraji:

Nemocnice České Budějovice, a.s.

Nemocnice Český Krumlov

Okresní nemocnice Jindřichův Hradec

PP Hospitals, s.r.o.

Nemocnice Písek

Nemocnice Prachatice

Okresní nemocnice Strakonice

Okresní nemocnice Tábor

Využívání lůžkového fondu a zatížení zdravotnických pracovníků na chirurgických odděleních v České republice

Ukazatel	Chirurgie ¹⁾	Neuro- chirurgie	Plastická chirurgie, léčba popálenin	Kardio- chirurgie	Traumato- logie	Ortopedie
	Kraj					
Počet oddělení	159	19	13	13	13	67
Počet pracovníků ²⁾						
lékaři	1 370,51	144,59	82,06	227,12	132,49	438,74
ZPBD ³⁾	5 667,16	642,64	310,67	1 045,35	438,69	1 418,51
sestra ³⁾ u lůžka	4 926,51	565,74	290,07	891,13	420,79	1 219,24
ZPOD ³⁾	1 392,36	150,34	69,15	161,92	131,64	362,93
Průměrný počet lůžek	9 728,47	662,24	462,21	624,73	717,28	2 767,64
Průměrný denní stav obsazených lůžek						
celkem	7 114,5	532,6	296,5	441,7	574,3	2 091,0
na 1 lékaře	5,2	3,7	3,6	1,9	4,3	4,8
na 1 sestru ³⁾ u lůžka	1,4	0,9	1,0	0,5	1,4	1,7
Počet lékařů na 100 lůžek	14,12	22,01	17,69	35,38	18,45	15,85
Počet ZPBD ³⁾ na 100 lůžek	58,39	97,81	66,95	162,83	61,10	51,25
Počet hospitalizovaných	409 872	26 065	16 541	15 693	32 971	114 200
Nemocniční letalita	15,3	12,4	3,4	25,5	5,4	2,4
Využití lůžek ve dnech	266,9	293,5	234,1	258,1	292,2	275,8
Průměrná ošetrovací doba	6,3	7,5	6,5	10,3	6,4	6,7
Prostoj lůžek ⁴⁾	1,8	1,1	2,6	3,6	1,2	1,7

¹⁾ včetně dětské, hrudní a cévní chirurgie

²⁾ součet úvazků

³⁾ zdravotničtí pracovníci dle zákona č. 96/2004 Sb.:

ZPBD - zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu (§ 5 - § 21)

sestra - všeobecné sestry a porodní asistentky (§ 5 - § 6)

ZPOD - zdravotničtí pracovníci nelékaři pod odborným dohledem nebo přímým vedením (§ 29 - § 42)

⁴⁾ ve dnech na 1 hospitalizovaného z lůžek schopných provozu